

Hyvä riistatyö - mitä siihen tarvitaan?

Riistatyö on haun ohella ns. suurilla kertoimilla varustettu osasuoritus KAER- kokeissa. Mitäsihen tarvitaan ja miltä asia näyttää ylituomarin silmin katsottuna? Riistatyön osasuoritukset on tarkasti määritelty KAER- säännöissä, kuten muutkin koeasiat. Säännöt on taas tehty mahdollisimman pitkälti metsästyksenomaisuutta jäljitellen. Tämä siksi, että hyvä metsästyskoira olisi myös hyvä koekoira ja päin vastoin.

Kuva: Eero Könönen

Riistatyö alkaaseisonnasta, jonka ohjaaja ilmoittaa tuomarille. Kiinteän seisonnan on kohdistuttava suoraan riistaan, eikä sen jäljelle. Kokeissa näkee koiria, jotka jämhähtävät seisomaan heti tuoreen riistan jäljen havaittuaan. Ohjaajan lähestyessä koiraa tai viimeistään etenemiskäskyn saatuaan koira hiippailee varovasti eteenpäin riistan hajuvanaa seuraten ja yleensä lopuksi seisoo kiinteästi riistaa vaatien uuden etenemiskäskyn. Kyseessä on yleensä koulutusvirhe koiran nuoruudessa, jolloin koiraa on provosoitu seisomaan tilanteessa. Koiralle ei ole annettu valtaa painaa eläin "piikkiin". Jälkeenpäin asian korjaaminen on vaikeaa. Joskus vika voi olla koirassakin, jolloin seison-takynnys on koiralla liian matala.

Etenemisen tulee tapahtua tuomarin luvalla, ohjaajan käskystä. Sen on oltava määrätietoista ja tilanteeseen sopivaa. Jos koira ei etene käskystä huolimatta tai eteneminen on hiipivää, ei riistaa saada liikkeelle. Jos riista karkkoaa ohjaajan metelöinnistä, ei riistatyötä hyväksytä.

Mitä sitten tarkoittaa tilanteeseen sopiva eteneminen. Jos koira seisoo kontaktiin riistaa ja etäisyyttä on muutama metri, tulee nosto tehdä yhdellä rykäisyllä. Jos matkaa eläimeen on pitemmälti (esim. hyvät tuuliolosuhteet) tulee etenemisen olla vaihteittainen, jotta ohjaajalla on mahdollisuus puto-

tukseen. Tällöin etenevä koira pitää vauhtia, jolla ohjaaja pysyy KÄVELLEN matkassa. Samoin tulee tapahtua, jos linnut juoksevat. Aivan loppuvaiheessa koira yleensä rykäisee linnut ilmaan hieman vauhdikkaammin, kun ollaan jo lintujen lähellä. Koira voi edetä vaihteittain pätjän kerrallaan, tai kuten Riistakoiran 02 finaalisissa useampikin koira teki ns. "imevän etenemisen", jolloin mentiin koko matka yhdessä ohjaajan kanssa. Koiralla oli koko ajan kontakti riistaan mutta spurtaamalla koko matkan täyttä vauhtia pudotusmahdollisuus olisi jäänyt tulematta. Tällainen "imevä eteneminen" vaatii koiralta ja ohjaajalta erinomaista yhteistyötä. Kaikki eivät siihen koskaan pysty mutta suorituksena se on hieno ja takaa saaliin reppuun. Tuomari saa olla tarkkana etenemisvaiheessa, ettei tee vääryyttä koiralle.

Koira saattaa myös seistä hajanaisesta parvesta oikeaoppisesti vain yhtä lintua. Kokeissa ampuja yleensä ampuu ensimmäisen linnun pompatessa. Koirasaattaa edetä vielä useiden lintujen noususta huolimatta, kunnes sen piikkilintu siivittää. Jälkijoukko, joka etenkin peltokokeissa näkee tilanteen kauempaa käsittää koiran menneen perään, koska ensimmäisen linnun lähtiessä ammuttiin. Todellisuudessa koira on tehnyt hienon riistatyön. Kun oma riista on siivittänyt ja ammutaan, on koiran pysähdyttävä siihen paikkaan.

On huomioitava, että raju eteneminen etenkin pellolla vie koiraa jonkun metrin vielä riistan karkotuttuakin, se sallitaan, juoksevathan satasen juoksijatkin 110 metriä vähintään. Jos koira jää paikalleen, alkavat palaset viiteen pisteeseen olla kasassa. Koiraa saa käskä suorituksen aikana tai kieltää, "äly ämpäriin" huutaminen ei kuitenkaan vakuuta tuomaria koiran tai etenään ohjaajan kyvyistä, joten kohtuus kaikessa.

Paperilta luettuna ei kovinkaan vaativa suoritus, mutta käytännössä vaatii kyllä enemmän. Tilanteet tulevat äkkiä ja arvaamatta ja on toimittava nopeasti. Myöskään kahta aivan samanlaista tilannetta harvoin sattuu peräkkäin. Joten harjoittelua, harjoittelua ja sitten vielä harjoittelua. Muistakaa kuitenkin, että harjoittelu tehdään muualla kuin kokeissa. Kokeet on näytön paikka.

Kokeissa ylituomari pitää alkupuhut-
telun, jossa hän selvittää kokeen kulun ja kertoo, mitä hän haluaa nähdä koiran tekevän ja miten. Tällöin pitää olla tarkkana ja tarvittaessa kysyä, kysyvä ei tieltä eksy. Samoin välikritiikeissä päivän mittaan tuomari ilmoittaa, mitä tarvitaan lisää ja mitä on jo tarpeeksi. Ne ovat asioita, jotka kannattaa huomioida, koska nämä asiat ovat suoraan verrannollisia illalla jaettavaan palkintosijaan. Joten, korvat hörölle. Myös välikritiikeissä saa kysellä, jos on tarpeen, tuomari vastaa kyllä varmasti ■